

opusdei.org

La mort de Crist, vida del cristià

Text i lectura de l'homilia de sant Josepmaria “La mort de Crist, vida del cristià” publicada a “És Crist que passa” i pronunciada el 15 d'abril de 1960.

05/04/2017

Disponible també a [Soundcloud](#),
[ivoox](#)

Aquesta setmana, que per tradició el poble cristià anomena santa, ens ofereix, una altra vegada, l'ocasió de considerar —de reviure— els moments en què es consuma la vida de Jesús. Tot allò que al llarg d'aquests dies ens duen a la memòria les diverses manifestacions de la pietat, s'encamina certament devers la Resurrecció, que és el fonament de la nostra fe, com ho escriu Sant Pau.

[1] Tot i així, no vulguem recórrer aquest camí massa de pressa; no deixem caure en l'oblit quelcom molt senzill, que a vegades, qui sap, se'ns escapa: no podrem participar de la Resurrecció del Senyor, si no ens unim a la seva Passió i Mort.[2] Per tal de poder acompanyar Crist en la seva glòria, al final de la Setmana Santa, primer cal penetrar en el seu holocaust, i sentir-nos una sola cosa amb Ell, mort dalt el Calvari.

El lliurament generós de Crist s'enfronta amb el pecat, aquesta

realitat dura d'acceptar, però innegable: el *mysterium iniquitatis*, la inexplicable maldat de la criatura que s'alça, per supèrbia, contra Déu. La història és tan antiga com la Humanitat. Recordem la caiguda dels nostres primers pares: després, tota aquesta cadena de depravacions que posen fites al camí dels homes i, finalment, les nostres rebel·lies personals. No és fàcil de considerar la perversió que el pecat suposa, i comprendre tot el que ens diu la fe. Ens hem de fer càrrec, fins i tot en allò que és humà, que la magnitud de l'ofensa es mesura per la condició de l'ofès, per la seva vàlua personal, per la seva dignitat social, per les seves qualitats. I l'home ofèn Déu: la criatura renega el seu Creador.

Però *Déu és Amor*.^[3] L'abisme de malícia, que el pecat porta en si mateix, ha estat salvat per una Caritat infinita. Déu no abandona els homes. Els designis divins preveuen

que, per a reparar les nostres faltes, per a restablir la unitat perduda, no bastaven els sacrificis de la Llei Antiga: era necessària l'oblació d'un Home que fos Déu. Podem afigurar-nos —per acostar-nos com sigui a aquest misteri insondable— que la Trinitat Beatíssima es reuneix en consell, en la seva contínua relació íntima d'amor immens i, com a resultat d'aquesta decisió eterna, el Fill Unigènit de Déu Pare assumeix la nostra condició humana, es carrega les nostres misèries i els nostres dolors, per acabar cosit amb claus a una fusta.

Aquest foc, aquest desig de complir el decret salvador de Déu Pare, emplena tota la vida de Crist, des del seu mateix naixement a Betlem. Durant tots els tres anys que els deixebles convisqueren amb Ell, senten que repeteix incansablement que el seu aliment és fer la voluntat d'Aquell que l'envia.[4] Fins que a

mitja tarda del primer Divendres Sant, acabà la seva immolació.

Inclinant el cap, va lliurar l'esperit.[5]

Amb aquests mots, l'apòstol Sant Joan ens descriu la mort de Crist: Jesús, sota el pes de la Creu amb totes les culpes dels homes, mor per la força i per la vilesa dels nostres pecats.

Meditem sobre el Senyor ferit de cap a peus per amor nostre. Amb una frase que s'acosta a la realitat, bé que no acaba de dir-ho tot, podem repetir amb un autor de fa segles: *El cos de Jesús és un retaule de dolors*. A la vista de Crist fet una desferra, convertit en un cos inert baixat de la Creu i confiat a la seva Mare; a la vista d'aquest Jesús destrossat, hom podria concloure que aquesta escena és la mostra més clara d'una derrota. ¿On són les masses que el seguien i el Regne l'adveniment del qual anunciava? Amb tot, no és cap derrota sinó una victòria: Ara es

troba més a prop que mai del moment de la Resurrecció, de la manifestació de la glòria que ha conquerit amb la seva obediència.

La mort de Crist ens crida a una vida cristiana plena

Acabem de reviuire el drama del Calvari, cosa que gosaria anomenar la Missa primera i primordial, celebrada per Jesucrist. Déu Pare lliura el seu Fill a la mort. Jesús, el Fill Unigènit, s'abraça a la fusta en què l'havien d'*ajusticiar*, i el seu sacrifici és acceptat pel Pare: com a fruit de la Creu, es vessa l'Esperit Sant sobre la Humanitat.[6]

A la tragèdia de la Passió es consuma la nostra pròpia vida i la història humana entera. La Setmana Santa no es pot reduir a un simple record, ja que és la consideració del misteri de Jesucrist, que es prolonga en les nostres ànimes; el cristià està obligat a ser *alter Christus, ipse Christus*. Un

altre Crist, Crist mateix. Tots, pel Baptisme, hem estat constituïts sacerdots de la nostra pròpia existència, *a fi d'oferir sacrificis espirituals, agradables a Déu, per Jesucrist,*[7] per dur a terme cadascuna de les nostres accions en esperit d'obediència a la voluntat de Déu, perpetuant així la missió del Déu-Home.

Per contrast, aquesta realitat ens duu a aturar-nos en les nostres desventures, en els nostres errors personals. Aquesta consideració no ens ha de desanimar, ni ens ha de col·locar en l'actitud escèptica de qui ha renunciat a les il·lusions grans. Perquè el Senyor ens reclama tal com som, per tal que participem de la seva vida, per tal que lluitem per ésser sants. La santedat: quantes vegades pronuncien aquest mot com si fos un so buit! Per a molts és fins i tot un ideal inassequible, un tòpic de l'ascètica, però no un fi concret, una

realitat viva. No pensaven pas així els primers cristians, que usaven del nom de sants per anomenar-se entre ells, amb tota naturalitat i amb gran freqüència: *us saluden tots els sants*, [8] *salut a tot sant en Crist Jesús*. [9]

Ara, posats en aquest moment del Calvari, quan Jesús ja és mort i no s'ha manifestat encara la glòria del seu triomf, és una bona ocasió per examinar els nostres desigs de vida cristiana, de santedat; per reaccionar amb un acte de fe davant les nostres febleses, i confiant en el poder de Déu, fer el propòsit de posar amor en les coses de la nostra jornada.

L'experiència del pecat ens ha de conduir al dolor, a una decisió més madura i més fonda d'ésser fidels, d'identificar-nos de debò amb Crist, de perseverar, costi el que costi, en aquesta missió sacerdotal que Ell ha encomanat a tots els seus deixebles, sense excepció, que ens empeny a ésser sal i llum del món. [10]

Pensar en la mort de Crist es tradueix en una invitació a situar-nos amb absoluta sinceritat davant el nostre quefer ordinari, a prendre seriosament la fe que professem. La Setmana Santa, doncs, no pot ésser un parèntesi sagrat en el context d'una vida moguda solament per interessos humans: ha d'ésser una ocasió d'aprofundir en la pregonera de l'Amor de Déu, per poder, així, amb la paraula i amb les obres, mostrar-lo als homes.

Però el Senyor determina condicions. Hi ha una declaració seva, que ens conserva Sant Lluç, de la qual no es pot prescindir: *Si algú dels qui em segueixen no avorreix el seu pare i la sena mare i la muller i els fills i els germans i germanes i, fins i tot, la pròpia vida, no pot ésser deixeble meu.*[11] Són termes durs.

Certament, ni l'odiar o l'avorrir nostres no expressen bé el pensament original de Jesús. Sigui

com sigui, les paraules del Senyor van ser fortes, ja que tampoc no es redueix a *estimar menys*, tal com a vegades algú ho interpreta temperadament, per assuaujar la frase. És tremenda aquesta expressió tan incisiva, no perquè impliqui una actitud negativa o despietada, ja que el Jesús que parla ara és el mateix que mana estimar els altres com l'ànima pròpia, i que dóna la vida pels homes: aquesta locució indica, simplement, que davant Déu no valen mitges tintes. Es podrien traduir les paraules de Crist per *estimar més, estimar millor, més bé*, per no estimar amb un amor de poc abast: hem d'estimar amb l'Amor de Déu.

D'això es tracta. Fixem-nos en l'última de les exigències de Jesús: *et animam suam*. La vida, l'ànima mateixa, és el que demana el Senyor. Si som vanitosos, si només ens preocupem de la nostra comoditat

personal, si centrem l'existència dels altres i fins i tot la del món en nosaltres mateixos, no tenim dret a dir-nos cristians, a considerar-nos deixebles de Crist. Fa falta la donació d'un mateix amb obres i amb veritat, no tan sols amb la boca.[12] L'amor a Déu ens invita a dur la creu a pols, a sentir també damunt nostre el pes de la humanitat sencera, i a complir, en les circumstàncies pròpies de l'estat i del treball de cadascú, els designis, clars i amorosos alhora, de la voluntat del Pare. En el passatge que comentem, Jesús continua: *Qui no porta la seva creu i no segueix al meu darrere, no pot ser deixeble meu.*[13]

Acceptem sense por la voluntat de Déu, fem sense vacil·lacions el propòsit d'edificar tota la nostra vida d'acord amb allò que ens ensenya i exigeix la nostra fe. Estiguem segurs que trobarem lluita, sofriment i dolor, però si de debò posseïm la fe, no ens considerarem mai

desgraciats: també amb penes i fins i tot amb calumnies, serem feliços amb una felicitat que ens impulsarà a estimar els altres per fer-los participar de la nostra alegria sobrenatural.

El cristià davant la Història humana

Ésser cristià no és cap títol de mera satisfacció personal: té un nom —substància— de missió. Ja abans recordàvem que el Senyor invita tots els cristians a ésser sal i llum del món; tot fent-se ressò d'aquest mandat, i amb textos presos de l'Antic Testament, Sant Pere escriu unes paraules que els marquen molt clarament la comesa: *Vosaltres sou un llinatge escollit, un sacerdoci reial, una nació santa, un poble adquirit per anunciar les meravelles d'Aquell qui us ha cridat de les tenebres a la seva llum admirable.*[14]

Ésser cristià no és res d'accidental, és una divina realitat que s'insereix en les entranyes de la nostra vida, tot donant-nos una visió límpida i una voluntat decidida per a actuar com Déu ho vol. Així un hom aprèn que el pelegrinatge del cristià en el món s'ha de convertir en un servei continu prestat de maneres molt diverses, segons les circumstàncies personals, però sempre per amor a Déu i al proïsme. Ésser cristià és actuar sense pensar en les petites metes del prestigi o de l'ambició, ni en finalitats que puguin semblar més nobles, com ara la filantropia o la compassió davant les desgràcies alienes: és discórrer vers el terme últim i radical de l'amor que Jesucrist ha manifestat en morir per nosaltres.

A vegades es donen algunes actituds que són producte de no saber penetrar en aquest misteri de Jesús. Per exemple la mentalitat d'aquells que veuen el cristianisme com un

conjunt de pràctiques o d'actes de pietat, sense percebre'n la relació amb les situacions de la vida corrent, amb la urgència d'atendre les necessitats dels altres i d'esforçar-se a posar remei a les injustícies.

Jo diria que qui té aquesta mentalitat no ha entès encara què significa que el Fill de Déu s'hagi encarnat, que hagi pres cos, ànima i veu d'home, que hagi participat en el nostre destí fins a experimentar l'esquinçament suprem de la mort. Tal vegada, sense voler-ho, hi ha algú que considera Crist com un estrany en l'ambient dels homes.

D'altres —en canvi— tendeixen a afigurar-se que per a poder ésser humans, cal posar en sordina alguns aspectes centrals del dogma cristià, i actuen com si la vida d'oració, el tracte continu amb Déu, constituïssin una fugida davant les pròpies responsabilitats i un abandó del

món. Obliden que justament Jesús ens ha fet conèixer fins a quin punt cal dur l'amor i el servei. Només si miren d'entendre el secret de l'amor de Déu, d'aquest amor que arriba fins a la mort, serem capaços de donar-nos totalment als altres, sense deixar-nos vèncer per la dificultat o per la indiferència.

És la fe en Crist, mort i ressuscitat, present en tots i cada un dels moments de la vida, la que il·lumina les nostres consciències, incitant-nos a participar amb totes les forces en les vicissituds i en els problemes de la història humana. En aquesta història, que es va iniciar amb la creació del món i que acabarà amb la consumació dels segles, el cristià no és un home sense pàtria. És un ciutadà de la ciutat dels homes, amb l'ànima plena del desig de Déu, l'amor del qual ja comença a entreveure en aquesta etapa temporal, i en el qual reconeix el fi a

què estem cridats tots els que vivim a la terra.

Si el meu testimoni personal interessa, puc dir que sempre he concebut la meva tasca de sacerdot i de pastor d'ànimes com una feina encaminada a situar cadascú davant les exigències completes de la seva vida, ajudant-lo a descobrir allò que Déu, en concret, li demana, sense posar cap mena de limitació a aquesta independència santa ni a aquesta beneïda responsabilitat individual, que són característiques d'una consciència cristiana. Aquesta manera d'obrar i aquest esperit es basen en el respecte a la transcendència de la veritat revelada i en l'amor a la llibertat de la criatura humana. Podria afegir-hi que també es basa en la certesa de la indeterminació de la història, oberta a un gran nombre de possibilitats, que Déu no ha volgut cloure.

Seguir Crist no significa refugiar-se en el temple, arronsant les espatlles davant el desenvolupament de la societat, davant els encerts o les aberracions dels homes i dels pobles. La fe cristiana, en canvi, ens mena a veure el món com una creació del Senyor, a avaluar, per tant, tot el que és noble i tot el que és bell, a reconèixer la dignitat de cada persona, feta semblant a Déu, i a admirar aquest do especialíssim de la llibertat per la qual som els amos dels nostres propis actes i podem —amb la gràcia del Cel— construir el nostre destí etern.

Fóra empètitir la fe, reduir-la a una ideologia terrenal, enarborant un estendard polític-religiós per condemnar, no se sap en nom de quina investidura divina, els qui no pensen de la mateixa manera en qüestions que són, per la seva pròpia naturalesa, susceptibles de rebre solucions nombroses i vàries.

Aprofundiment en el sentit de la mort de Crist

La digressió que acabo de fer no té altra finalitat que posar de manifest una veritat central: recordar que la vida cristiana troba el seu sentit en Déu. Els homes no han estat creats solament per a edificar un món el més just possible, perquè —a més— hem estat establerts a la terra per entrar en comunió amb Déu mateix. Jesús no ens ha promès ni la comoditat temporal ni la gloria terrenal, sinó la casa de Déu Pare, que ens espera al final del camí.[15]

La litúrgia del Divendres Sant inclou un himne meravellós: el *Crux fidelis*. En aquest himne se'ns invita a cantar i celebrar el gloriós combat del Senyor, el trofeu de la Creu, el preclar triomf de Crist: el Redemptor de l'Univers, en ésser immolat, venç. Déu, amo de tota la creació, no afirma la seva presència amb la força

de les armes, i ni tan solament amb el poder temporal dels seus, sinó amb la grandesa del seu amor infinit.

El Senyor no destrueix la llibertat de l'home: justament Ell ens ha fet lliures. Per això no vol respostes forçades, vol decisions que surtin de la intimitat del cor. I espera de nosaltres, els cristians, que visquem de tal manera que aquells que ens tractin, per damunt de les nostres pròpies misèries, errors i deficiències, s'adonin del ressò del drama d'amor del Calvari. Tot el que tenim ho hem rebut de Déu perquè siguem sal que assaoni, llum que dugui als homes la nova alegria: que Ell és un Pare que estima sense mesura. El cristià és sal i llum del món, no perquè venci o triomfi, sinó perquè dóna testimoni de l'amor de Déu; i no serà sal si no serveix per a salar; no serà llum si, amb el seu exemple i amb la seva doctrina, no ofereix un testimoni de Jesús; si perd

allò que constitueix la raó de ser de la seva vida.

Convé que aprofundim el que ens revela la mort de Crist, sense romandre en formes exteriors o en frases estereotipades. Cal que ens fiquem de debò en les escenes que revivim aquests dies: el dolor de Jesús, les llàgrimes de la seva Mare, la fugida dels deixebles, la valentia de les santes dones, l'audàcia de Josep i de Nicodem, que demanen a Pilat el cos del Senyor.

Acostem-nos, en suma, a Jesús mort, a aquesta Creu que es retalla al cim del Gòlgota. Però acostem-nos-hi amb sinceritat, tot sabent trobar aquest recolliment interior que és senyal de maduresa cristiana. Els esdeveniments divins i humans de la Passió penetraran així en l'ànima, com paraula que Déu ens dirigeix, per revelar els secrets del nostre cor i

fer-nos conèixer què espera de les nostres vides.

Fa molts anys vaig veure un quadre que es va gravar profundament dintre meu. Representava la Creu de Crist i, tocant a la fusta, tres àngels: l'un plorava amb desconsol; un altre tenia un clau a la mà, com per a convèncer-se que allò era veritat; el tercer estava recollit en oració. Un programa sempre actual per a cadascun de nosaltres: plorar, creure i pregar.

Davant la Creu, dolor dels nostres pecats, dels pecats de la humanitat, que dugueren Jesús a la mort; fe, per a endinsar-nos en aquesta veritat sublim que sobrepassa tot enteniment i per a meravellar-nos davant l'amor de Déu; oració, per tal que la vida i la mort de Crist siguin el model i l'estímul de la nostra vida i de la nostra donació. Només així ens direm vencedors: perquè Crist

ressuscitat vencerà en nosaltres, i la mort es transformarà en vida.

[1] Cfr. 1 Cor XV, 14.

[2] Cfr. Rom VIII, 17.

[3] 1 Ioh IV, 8.

[4] Cfr. Ioh IV, 34.

[5] Ioh XIX, 30.

[6] Cfr. Rom III, 24 ss; Heb X, 5; Ioh VII, 39.

[7] 1 Pet II, 5.

[8] Rom XVI, 15.

[9] Phil IV, 21.

[10] Cfr. Mt V, 13-14.

[11] Lc XIV, 26.

[12] 1 Ioh III, 18.

[13] Lc XIV, 27.

[14] 1 Pet II, 9.

[15] Cfr. Ioh XIV, 2.

.....

pdf | document generat
automàticament des de [https://
opusdei.org/ca/article/audio-la-mort-de-
crist-vida-del-cristia/](https://opusdei.org/ca/article/audio-la-mort-de-crist-vida-del-cristia/) (05/04/2025)